

Országos KEF konferencia, zanzában

"A helyi stratégiák megalkotása és megvalósítása a Nemzeti Drogellenes Stratégia tükrében" címmel, országos konferenciára hívta össze a kábítószer egyeztető fórumokat az NCSZI és a Nemzeti Drogmegelőzési Iroda, március 10-én. Kiss Norbert helyettes államtitkár (EMMI Sportért-és ifjúságért felelős Államtitkárság) bevezetőjében elmondta, hogy újragondolták a KEF-ek feladatát, aminek alapelvei a tavaly elfogadott és mára már jól ismert Nemzeti Drog-ellenes Stratégia, vagyis a *Tiszta tudat, józanság* 2014-2020-ig tervezett programjából ismerhetünk. Sajnos a konferencia szervezői kizárólag előadásokat terveztek e napra, a feszített programú találkozón intenzív szakmai diskurzusra, tapasztalatcserére, fórumra nem került sor.

Az alábbiakban, az elhangzott előadások, tagságunk számára feltehetőleg leglényegesebbnek tartott információit és az azt követően feltett, néhány kérdésre adott választ gyűjtöttük össze:

Greza Ferenc, az NDI szakértője

- Az új stratégia a korábbi „bajközpontú” megközelítés helyett egy új, egészségközpontú szemléletben íródott.
- Látható volt, ma is bárki megnézheti, hogy a társadalmi vita során azok kritizálták a legtöbbet a készülő stratégiát, akik szerint legalizálni kellene bizonyos drogokat. Egyértelmű, hogy a legalizáció hívei sokkal szabadabban vállalják a véleményüket, mint a többség, aki azt nem támogatja. Ez is visszaigazolja az új stratégia szándékát, hogy a nem fogyasztó többségnek kell abban attitűdöt váltania, hogy vállalja a véleményét!
- Az új stratégia kapcsán több mint 24 európai ország stratégiáját tekintették át, amiből egyértelműn azt a következtetést vonták le, hogy nincs egységes EU stratégia, amihez igazodni lehetett, kellett volna.
- Az EMMI a következő hetekben fogadja el a Nemzeti Lelki Egészség Stratégiáját, amely az új Drog-ellenes stratégiából táplálkozik.
- Hamarosan nyilvánosságra fog kerülni egy hazai vizsgálat eredménye, amely kutatás gazdája az NDI volt, és amely azt vizsgálta, hogy az általános iskola ötödik osztályába járó gyerekek szüleinek viselkedésében milyen védő és kockázati tényezők azonosíthatók, a későbbi droghasználat szempontjából. A teljes kutatási eredmény nyilvánosságra hozatala őszre várható.

Koós Tamás, Országos Egészségfejlesztési Intézet

Kérdésre válaszolva elmondta, hogy az OEFI szintén kapott olyan jelzéseket, miszerint a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ (KLIK) szakmai ajánlás nélküli egészségfejlesztő, drogprevenciós programokat is ajánl iskoláknak, holott a 20/2012-es EMMI rendelet e tekintetben világosan fogalmaz. Az OEFI kezdeményezte a kapcsolatfelvételt az egyeztetésre a KLIK-vel, a tárgyalások folynak még. Ezidáig annyi derült ki, hogy a KLIK-eknek még leginkább időre van szükségük ahhoz, hogy felzárkózzanak az iskolai drogprevenciós kötelezettségekkel, mivel az iskolafenntartóknak eddig jóval alapvetőbb problémákkal kellett foglalkozniuk.

- Egy másik jelzett kérdés kapcsán, miszerint volt olyan, iskolába ajánlás nélkül bejutó szakember, aki azt állította, hogy neki az OEFI mondta a programjára, hogy az mehet ajánlás nélkül is, mert az nem egészségfejlesztés, hanem egészségpromóció, vagy egészségismeret és ezért nem ajánláshoz kötött, Koós Tamás hangsúlyozta, hogy nem lehet egyszerűen „egészségismeretre” cserélni az ajánlott program nevét, hiszen az

egészségismeretet Koós szerint nem külső szakembereknek kellene az iskolákba bevinni, azt a helyi pedagógusoknak kell átadniuk. Erre nem kell külsős szakember támogatása.

- Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy mindezt egyébként írásban is rögzíteni fogják, mivel az egy jelenleg futó projektjüknek is feladata.

- Szintén kérdésre feelve, miszerint miként lehet a megfogalmazott célokat, egészségfejlesztési alapelveket érvényesíteni az iskolákban, ha még sok iskolában iskolapszichológusok sincsenek és a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatkörök is megszűntek, Koós azt válaszolta, hogy erre csak Hoffmann Rózsa közoktatási államtitkár tudna felelni.

- Az egyik Nyugat-Magyarországi KEF képviselője kérdésében kitért arra, hogy a munkahelyi egészségprogramok fejlesztésének nem tesz jót, hogy egy térségükben lévő világcég írt az OEFI-nek, tanácsot és módszertani segítséget kérve tőlük e témában, de sajnos az intézettől választ nem kaptak. Koós Tamás ígéretet tett rá, hogy utánanéző, hol akadhatott el a kapcsolatfelvétel.

Márkus Erika rendőr alezredes, Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács

- A bűnmegelőzési tanácsadók mellett a rendőrség ún. felderítőket is foglalkoztat a kábítószerrel való visszaéléses bűncselekmények felkutatására.

- A rendőrség mindenhol el fogja készíteni a stratégiáját, a helyi drogprobléma kezelésére, amelyet a KEF-ek által felügyelt és végrehajtott helyi drogstratégiákkal érdemes összehangolni. Kéri, a KEF-ek vegyék fel a kapcsolatot a helyi rendőrség ezzel megbízott szakemberével!

- Kérdésre elhangzott, hogy mind a DADA, mind az ELLEN-SZER rendőrségi programokra (utóbbi a DADA középiskolai változata) vonatkozik az EMMI rendelet, vagyis az OEFI szakmai ajánlása rájuk nézve is kötelező. Az engedélyeztetésük folyamatban van.

Müller Éva, Nemzeti Drogkoordinátor, EMMI

- A minisztérium szeretné a jelenleginél sokkal erősebben támogatni az iskolai prevenciót, de ez költségvetésfüggő lesz.

- A prevenciók színtere közé bekerült az óvoda is, már 3-6 éves korukban is el szeretnék érni a gyerekeket.

- Az OEFI elvárásoknak igenis meg kell felelni, és a tárca kéri, hogy ne a kiskapus megoldásokat keressék a szakmai szervezetek! Csak így, a szakmai ajánlások elterjedésétől remélhető a prevenciók programok majdani normatív finanszírozása.

- Az iskolai szociális munkás hálózat kiépítésére megvan a forrás, szeretnék két lépésben elérhetővé tenni, először az általános iskolákban, majd a középiskolákban is.

- Az ellátórendszer szükséges fejlesztése kapcsán elmondta, hogy sajnos 10-15 éve nem kerültek leírásra azok az indikátorok, amelyek alapján a hiányosságok megnyugtatóan orvosolhatók lennének!

- Megjegyezte, hogy sok KEF is elmaradásban van, nincs saját helyi stratégiájuk, ami nélkül nem lehet fejleszteni.

- „A kínálatcsökkentésnek legalább olyan fontosnak kell lennie, mint a keresletcsökkentésnek.”

- Nagy örömeire szolgál, hogy március 27-28-ra a négy szakmai ernyőszervezet, minisztériumi támogatással szervez közös két napos konferenciát, a designer szerekéről és az új típusú kezelési utakról. Ez a kezdeményezés is azt jelzi számára, hogy a kormányzat és a civil szakmai együttműködve dolgozik.

- A Nemzeti drogkoordinátor fájjalja, hogy a Kábítószerügyi Tanácsban nincsenek jelen a KEF-ek képviselői.

Téglásy Kristóf főosztályvezető, EMMI Ifjúsági főosztály

3 féle forrás várható a civil szakmának:

1. „Támop. 5.2.9. Legyen más a szenvedélyed!”- 250 milliós projekt, amely behálózza majd az országot, a megvalósításban számítanak a KEF szakembereire is. A lebonyolító NCSZI erre pályázatot fog kiírni civileknek, hamarosan indul is a program. Nagyjából másfél évre tervezik.
2. KAB pályázatok: komoly eredmény, hogy a korábbinál sokkal korábban jelentek meg a kiírások, és hogy a tavalyihoz képest emelték az összeretet.
3. A 2014-2020 közötti EU időszak jelentős forrásokat fog hozni a területre is. Hamarosan (ősszel) jön a már sokszor emlegetett [EFOP](#). Ez a pályázati lehetőség a szervezetek, intézmények fenntarthatóságában, a komplex programok megvalósíthatóságában és a megszokottnál egyszerűbb adminisztrációval ígér pozitív változásokat.

Amiről az országos KEF konferencián nem volt szó:

- Milyen problémákkal küzdenek a helyi KEF- ek és milyen segítségre számítanának az NDI részéről?
- Hogyan értelmezendő a felépülés-központú szemlélet hangsúlyozása az új Nemzeti Drog-ellenes Stratégiában, ha eközben a hazai kábítószerügyi pályázatokban, a felépülés-központú programok támogatására kiírt kategória, korábbi három alkategóriáját idén összevonták, és a kategória lehívható forrását a tavalyi harmadára csökkentették?
- Mi a helyzet a Főváros szerepvállalásával, amely kb. egy éve éppen az NDI szervezésében létrejött szakmai találkozón képviseltette magát, ígérve 2014-től intenzív hozzájárulást a drogprobléma közös kezeléséhez. Vajon újjáalakul-e a Fővárosi KEF és lesznek-e újra pályázati források a civileknek?
- Miben látja saját szerepét és felelősségét a Nemzeti Drogmegelőzési Iroda, az erőteljesen megváltozott hazai prevenciók környezetben?

Barna Erika, elnökségi tag, MADÁSZSZ